

התנהגות הפרה — בעיה

אלקטרוניים. כשפותחים 3 או 4 עמדות, הן תפוסות 77% ו-75% של הזמן, בהתאם. בכל זאת, הזמן הרצוי לחלוקת המזון נוצל כמעט במלואו באופן יעיל, והפרות קיבלו את כל המזון המוקצב להן. האכילה המופחתת של מ"מ, כש-אבסו את הפרות משני מאביסים היא — ללא ספק — הסיבה להבדלים בייצור החלב.

נעשו ניסויים למצוא — למה הפרות מבזבזות כל כך הרבה זמן ליד המאבוס האלקטרוני, כשלא חולק להן מזון. שינויים בסידורי העמדות ותכנון יגדילו אולי את „כושר המשא“, ואפשר יהיה למעשה להזין 30 עד 40 פרות ממאבוס אחד (עמדה אחת).

תרגם והפכה"ד ח. עפרוני

הטבע החברתי של פרות חלב עם היותן יצרניות תוך הרגל — מעמידים במצב של תחרות את בעית המימשק בשימוש מאביסים אלקטרוניים בקבוצה גדולה של פרות. כשלפרות יש גישה למ"מ מ-2 מאביסים בלבד, העמדות תפוסות 84% של הזמן, כשרק 40% של מ"מ מחולק באותו זמן. הפרות מבזבזות הרבה זמן בלקיקת מאביס ריק. או סתם עומדות בעמדה כאילו הן אוכלות ומונעות מפרות אחרות להשתמש בעמדות. מסיבת ההפרזה בזמן בתפיסת העמדות, מקבלות הפרות רק 70% מס"ה המזון המוקצב להן, כשמוינים אותן משני מאביסים

בהתאחדות

הבקר הישראלי ביוגוסלאביה

תאמה את הדרישות של בקר משובח, ולכן גם סידורי הזנה וחליבה (במכונה ניידת) היו רחוקים מלספק. כמות החומר היבש במנה קטנה מדי, חלוקת המנות בלתי סבירה במשך היום, החזקת ציוד חליבה ברמה נמוכה. כל זה היה בחודשים הראשונים אחרי ההמלטות (פברואר-מארס). באותם המשקים ובתנאים דומים נמצאות גם מבכירות, אשר יובאו מארצות הברית, מגרמניה ומהולנד.

נציין כאן, שבגלל תנאי מזג-אוויר השחת היא בטיב ירוד ביותר, לעומת זה עומד לרשות הבקר תחמיצי תירס וקלחי תירס עם גרגרים בטיב מעולה. במאי הוציאו במשק אחד 80 מבכירות למרעה-דגניים, ללא תקופת מעב, הדרגתית, ושם הן נמצאות 6 שעות ביום ברציפות ללא מים. הבקר נחלב פעמיים ביום.

על אף התנאים הקשים התוצאות מפליאות: מ-180 המלטות נפסדו 5 ולדות. תנובת שיא

בינואר 1974 נשלח המשלוח הראשון של 180 עגלות הרות לסלובניה, ביוגוסלאביה. המשלוח התאפשר הודות לקשרים שנוצרו עם מכון למחקר משק החלב בליובליאנה וחברת ייבוא „גרודה“. היוגוסלאבים ביקרו בארץ והתרשמו מטיבו של הבקר הישראלי. המשלוח הראשון נשלח והגיע בתנאים טובים ליעדו. בגלל דרישות וטרינריות (בקר מחוסן נגד ברוצלוזיס) הוכרו שני המשקים הקולטים, כמשקי הסגר לתקופת מעבר. 100 מבכירות הגיעו למשק קואופרטיבי צפוני-מזרחי לליובליאנה ועוד 80 ראש למשק של מחלבות מאוחדות של ליובליאנה דרומית לעיר זו. ביוני ביקרתי בשני המשקים. הבקר שוכן ברפתים ישנות וגרועות, בגלל הגזירות הווטרינריות. הבקר קשור ברפתים בעמדות בטון קצרות מדי, לגבי פרות שלגו, והדבר נתן את אותותיו במספר פציעות רגליים ופרקים. רמתם המקצועית של המטפלים לא

אות הגסות בהזנה וטיפול, אך ברור לי, שאם נמשיך לייצא לארץ זו, נצטרך ללוות את הבקר שלנו בהדרכה, לפחות תקופה מסוימת.

בביקורי בגרמניה, עליו אפרס עוד דו"ח מפורט, ראיתי 37 עגלות במכון למחקר ע"ש מקס-פלאנק, אשר נולדו מזירמת פרים ישראלים: יבין, דפני וצין. במסגרת נסיונות הכלאת בקר שחור-לבן גרמני בפרים אמריקאים וקנדים, נוסתה גם זירמת פרים ישראלים. העגלות הן בנות 6—8 חדשים ולא התקשיתי לזהותן בקבוצה בנות גילן, הודות מראהן „החלבי“, לעומת בנות הגזע הגרמני. נקווה, שגם תגובותיהן תהיינה, כפי שאנו רגילים כאן בארץ.

קיימת אפשרות של ייצוא זירמה לגרמניה, אך יש לבחור בקפידה את הפרים המתאימים לכך. שלמה דורי

ממוצעת געה בין 25—26 ליטר חלב ביום. גם ביוני, חרף „משבר המרעה“, בעיות רגליים וחי-ליבה גרועה, היתה התגובה 22 ליטר חלב עם 3.6% שומן. לא מועטות המבכירות, שמגיבות גם 3.8—3.9% שומן וביניהן רבות, שתגובת שיא שלהן היתה 30 ליטר. ראוי לציין, שהבקר האמריקאי הניב 17—18 ליטר, והבקר הגרמני וההולנדי 14—16 ליטר, בתנאים שווים לאלה שנמצאו פרותינו. חשוב להדגיש, שלמשלוח הזה בחרנו בהמות גדולות ומפותחות והדבר הצדיק את עצמו. שמו של הבקר הישראלי הולך היום לפניו בסלובניה, ויש פניות רבות לחברת „גרודה“ בקשר לרכישתו. הבעיה העיקרית שעומדת לפנינו היא — התנאים הווטרינריים הגדרשים שם, ונצטרך לחפש דרך להתגבר עליהן. במשך ביקורי השתדלתי לתקן את השגי-

מהנעשה בהתאחדות

ועדות אזוריות

מאז הופעת הגליון הקודם של „משק הבקר והחלב“ בחדש מאי, התקיימו ישיבות של ועדות אזוריות אחדות. למעשה התחדשה פעולתן, אחרי הפסקה של חודשים רבים, עקב המלחמה.

בעמק-הירדן ובית-שאן קיימו הועדות את ישיבותיהן בדיון על סיכומים כלכליים של הענף לתשל"ג. הח' גאורג אליאשברג הביא בפני הרפתנים את תוצאות הניתוח הכלכלי. הדיון היה ער ובין שאר ההערות צוין, שיש להגיע לרישום מפורט ומחולק לכל שלוחת ייצור ברפת, כי בלעדיו אין כל אפשרות לנתח את הגורמים לאי-הצלחות ולהישגים. הודגש הצורך להגיש לציבור את הסיכומים לפי אותה צורה ושיטה, כפי שהדבר נעשה בשאר אזורי הארץ.

ועדת בוקרי איזור לכיש, אשר התכנסה בזיקים החליטה על תוכנית פעולה לתקופה הקרובה, הכוללת בעיקר ימי עיון בנושאים שונים וסדורים.

בעכו דנה ועדה אזורית במצב פוריות העדרים והוחלט לפעול בכמה מישורים. פעילי האזור

נפגשו גם עם מנכ"ל משרד החקלאות בענין עתידה של הרפת הנסיונית בעכו, בעיקר בקשר לשטח הדרוש לפיתוחה ושיכלולה.

ועדת בוקרי העמק בישיבתה בעפולה החליטה על תוכנית ימי עיון ועל פעולה להפעלת שרות לבדיקות מזון באזור.

בוקרי עמק חפר ורעננה קיימו מספר ישיבות ובקרוב מתחילה פעולה ענפה עיונית.

גם בוקרי הנגב התכנסו לישיבתם הראשונה, אך בגלל אי תיאום תאריכים לא נוכחנו ולא יכולנו להשתתף בדיונים.

ייצוא

מאז החוברת האחרונה נשלח משלוח נוסף של מבכירות לאירן ובסוף יוני ומחצית יולי ישלחו עוד יותר מ-300 מבכירות לאותה ארץ. הבקר המוצע ע"י המשקים הוא יפה ומפותח. המחיר ליצרן — 4100 ל"י עבור מבכירה ב-6 חדשי הריון.